

2018 - 345

Nieuwegein

Financiën

Contactpersoon Andries van Duinen
Telefoon (030) 752 40 79
E-mail a.vanduinen@nieuwegein.nl

Gemeenteraad Nieuwegein
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 10 oktober 2018
Kenmerk
Zaaknummer 737012
Berichtnummer 611264
Onderwerp Septembercirculaire
2018

VERZONDEN 12 OKT. 2018

Geachte leden van de raad,

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. In Nieuwegein is het gebruik om middels een afzonderlijke brief de raad te informeren over de effecten uit de betreffende circulaire. In deze brief treft u de effecten uit de septembercirculaire aan.

Zoals te doen gebruikelijk wordt in de samenvatting ook het structurele effect uit de Najaarsnota 2018 meegenomen zodat u tijdens de behandeling van de programmabegroting 2019 over de meest actuele begrotingscijfers beschikt.

Onderstaand gaan wij in op een aantal belangrijke punten uit de circulaire voor het jaar 2018 en voor het meerjarenperspectief.

Uitkeringsjaar 2018

Begroting 2018

De ontwikkeling van de algemene uitkering laat onderstaande ontwikkelingen zien ten opzichte van de raming in de Najaarsnota 2018, die gebaseerd is op de stand van de meicirculaire 2018.

Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. In de

Miljoenennota 2019 wordt het geraamde accres 2018 ten opzichte van de meicirculaire met € 194 miljoen neerwaarts bijgesteld. Voor Nieuwegein gaat het dan om een daling van € 667.000.

Ontwikkeling BTW-compensatiefonds

Gemeenten declareren hun BTW op overheidstaken bij het BTW CompensatieFonds (BCF). Om te voorkomen dat er een open eind regeling ontstaat heeft de rijksoverheid een plafond aangebracht in de declaraties van ± € 3,2 miljard. Blijven de gezamenlijke gemeenten onder het plafond dan wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd, wordt het plafond overschreden dan wordt het verschil uit het gemeentefonds genomen. Naar inschatting van het ministerie van Financiën declareren gemeenten in 2018 meer BTW dan was voorzien in de meicirculaire 2018. Dat leidt thans tot een uitname van € 169 miljoen. Hierdoor daalt de algemene uitkering voor Nieuwegein met € 542.000.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Naast het accres wordt de uitkeringsbasis aangepast als gevolg van de landelijke ontwikkeling van de WOZ-waarden, aanpassingen van de uitkeringsfactor en wijzigingen in de maatstafgewichten en de wegingsfactoren. Dit leidt voor Nieuwegein tot een verhoging van de uitkering met € 378.000.

Daarnaast is als gevolg van herberekening van de uitkeringsbasis over 2017 de algemene uitkering met € 23.000 naar beneden bijgesteld.

WMO/Sociaal domein

Voor de WMO (huishoudelijke hulp) is een aanpassing doorgevoerd in het macrobudget ten behoeve van prijs- en volumecompensatie (voordeel € 41.000).

Op het beschikbare budget 2018 voor de decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken is landelijk een bedrag is overgebleven, wat wordt toegevoegd aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie (plus € 41.000)

Bovenstaande punten leiden tot de volgende ontwikkeling van de algemene uitkering voor 2018:

bedragen x € 1.000			
Ontwikkeling algemene uitkering	Bedrag	Effect sociaal domein	Budgettair effect
Stand Najaarsnota 2018	84.440		
Ontwikkeling accres	-667		-667
Ontwikkeling BCF	-542		-542
Ontwikkeling uitkeringsbasis 2017	-23		-23
Ontwikkeling uitkeringsbasis 2018	378		378
IU WMO (huishoudelijke hulp)	41	41	
IU 3D's in het sociaal domein - participatie	41	41	
Totaal mutaties septembercirculaire 2018	-773	82	-855
Stand septembercirculaire 2018	83.667		

Ten opzichte van de stand bij de najaarsnota wordt voor 2018 nu een verlaging van de algemene uitkering met € 855.000 voorzien. De bedragen voor WMO en het sociaal domein worden beschikbaar gesteld voor deze onderwerpen. Voor deze onderdelen worden in 2018 geen begrotingswijzigingen meer gemaakt, waardoor ze worden betrokken bij de jaarrekening 2018.

Uitkeringsjaar 2019 en verder

Accres

Tegenover de verlaging van het accres in 2018 staat een vrijwel gelijke opwaartse bijstelling van het accres 2019. Mede daardoor blijft het cumulatieve beeld van het accres tot en met 2023 vrijwel ongewijzigd ten opzichte van de meicirculaire; er blijft sprake van extra geld voor de medeoverheden. De relatief kleine daling wordt veroorzaakt door een lagere loon- en prijsbijstelling dan eerder geraamd.

Ontwikkeling BTW-compensatiefonds

Voor wat betreft het beroep op het BTW-compensatiefonds verwacht het Rijk dat ook voor de jaren 2019 tot en met 2023 sprake is van een afname van de ruimte onder het plafond. Deze verwachting is nog niet meegenomen in de tabellen van de algemene uitkering. Het is de werkwijze van de circulaire om jaarlijks bij de septembercirculaire enkel het huidige jaar op te nemen in de raming van de algemene uitkering.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkelingen in de uitkeringsbasis leidt tot een stijging als gevolg van de landelijke ontwikkeling van de WOZ-waarden, aanpassingen van de uitkeringsfactor en wijzigingen in de maatstafgewichten en de wegingsfactoren.

Overige mutaties

Toezicht en handhaving kinder- en gastouderopvang

Er wordt vanaf 2019 een bedrag toegevoegd aan algemene uitkering voor toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang.

Voorschoolse voorziening peuters

Hiertegenover staat een verlaging van de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters, doordat het landelijke doel niet bereikt is.

Jeugdhulp kinderen in een AZC

Vanaf 2019 worden gemeenten volledig verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van de jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz, aan kinderen in een AZC. Voor de financiering van deze taak wordt een aparte decentralisatie-uitkering ingesteld. Het binnen het gemeentefonds beschikbare bedrag wordt daartoe structureel overgeheveld vanuit het jeugdbudget naar die decentralisatie-uitkering. Bij Voorjaarsnota 2019 zullen ook de beschikbare middelen van de begroting van J&V worden overgeboekt naar deze decentralisatie-uitkering.

Academische component kinder- en jeugdpsychiatrie

Er is breed geconstateerd dat de directe bekostiging via de gemeenten van de academische functie van de academische centra voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie te kwetsbaar is geworden. Het Ministerie van VWS en de VNG hebben om die reden besloten om vanaf 2019 de academische functie van de vier academische centra vanuit vier accounthoudende gemeenten te financieren. De accounthoudende gemeenten zijn respectievelijk Groningen, Amsterdam, Leiden en Nijmegen. Hiervoor wordt vanuit het subcluster jeugdhulp uit de algemene uitkering € 4,41 miljoen overgeheveld naar de integratie-uitkering Voogdij/18+ en specifiek aan deze vier gemeenten toebedeeld.

Doventolk

Tot 2017 werd de tolkvoorziening in het werkdomein door de VNG georganiseerd bij het UWV. De VNG ontving hiervoor rechtstreeks een uitkering uit het gemeentefonds. Per 2018 is deze financiering gestopt. Vanaf 2018 zullen de gelden uit het gemeentefonds naar de begroting van het Ministerie van SZW worden overgeboekt om op die wijze de uitgaven aan de doventolk en de uitvoeringskosten van het UWV te compenseren. Naar verwachting neemt het gebruik van de tolkvoorziening Participatiewet de komende jaren toe, vanwege de ingroei van de doelgroep van de Participatiewet. Vooruitlopend op het wetsvoorstel is de uitname voor 2018 reeds bij de meicirculaire 2018 verwerkt.

Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB trekkingsrechten voor 2019 is met de VNG overeengekomen om op basis van de conceptbegroting 2019 een bedrag van € 35,65 miljoen uit de algemene uitkering te nemen, waarvan € 24,6 miljoen uit het onderdeel Wmo 2015 en € 11 miljoen uit het onderdeel Jeugdhulp.

Bovenstaande punten leiden tot de volgende ontwikkeling van de algemene uitkering voor 2019 en verder:

<i>bedragen x € 1.000</i>				
Ontwikkeling algemene uitkering	2019	2020	2021	2022
Stand begroting 2018	87.642	90.795	93.666	96.305
Ontwikkeling accres	0	-59	-118	-59
Ontwikkeling uitkeringsbasis	384	554	332	392
Toezicht en handhaving kinder- en gastouderopvang	35	36	37	38
DU Voorschoolse voorziening peuters	-30	-60	-89	-89
Reservering DU jeugdhulp kinderen in een AZC	-11	-11	-12	-12
Academische component kinder- en jeugdpsychiatrie	-16	-17	-17	-18
IU participatie - doventolk naar min. SZW	-1	-1	-1	-1
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-131	0	0	0
Totaal mutaties septembercirculaire 2018	230	443	132	250
Stand septembercirculaire 2018	87.872	91.238	93.797	96.555
Waarvan budgettair effect	384	496	214	332
Waarvan verrekening uitgavenbudgetten (SD)	-154	-52	-82	-82
Totaal mutaties septembercirculaire 2018	230	443	132	250

Begroting 2018 en Meerjarenbegroting 2019-2022

De ontwikkeling van de begrotingsruimte als gevolg van de bovengenoemde ontwikkelingen in de septembercirculaire voor de jaren 2018 en verder is, inclusief de effecten uit de Najaarsnota 2018, als volgt:

<i>bedragen x € 1.000</i>					
Ontwikkeling begrotingssaldo	2018	2019	2020	2021	2022
Begrotingssaldo Begroting 2018 na Voorjaarsnota	92	-	-	-	-
Begrotingssaldo Begroting 2019	-	303	1.248	3.463	4.412
Budgettair effect Najaarsnota	997	393	-57	-80	-81
Budgettair effect septembercirculaire 2018	-855	384	496	214	332
Bijstelling stelpost te declareren BCF	-	-85	-88	-90	-92
Nieuw perspectief	234	995	1.599	3.507	4.572

Zoals in de meicirculaire is gemeld wordt vanaf 2019 de meerjarenraming van die ruimte onder het BCF-plafond niet langer meegeraamd in de algemene uitkering. In het vervolg wordt pas in de septembercirculaire van het lopende jaar de voorlopige afrekening in de algemene uitkering verwerkt. In de daarop volgende meicirculaire vindt de afrekening over het afgelopen jaar dan plaats. Uiteindelijk zullen wij er niet op tekort komen: bij de afrekening bij de meicirculaire T+1 krijgen we waar we recht op hebben. Wel ontstaat door deze aangepaste werkwijze een dekkingsvraagstuk op korte termijn. Om dat tegen te gaan hebben wij bij de meicirculaire een stelpost te declareren BCF voor hetzelfde bedrag geraamd. Als gevolg van de mutaties in deze septembercirculaire heeft wel bijstelling plaatsgevonden, deze wordt echter verrekend met die stelpost.

Alle budgettaire effecten voor 2019 en verder worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2019.

Tot slot

Met deze septembercirculaire wordt wederom duidelijk dat de schommelingen in het gemeentefonds gedurende een jaarschijf nog significante invloed kunnen hebben op het resultaat van dat jaar. De fors negatieve effecten van de septembercirculaire kunnen we in 2018 opvangen dank zij de positieve effecten in de najaarsnota. 2019 en verder laten nog altijd een positief resultaat zien. In de kadernota 2020 komen wij met voorstellen hoe we dit resultaat kunnen inzetten voor reeds vastgestelde beleidsambities waarvoor soms de dekking nog niet voor de langere termijn is gerealiseerd.

Wij hopen u hiermee, vooruitlopend op de behandeling van de financiële stukken in de komende raadsvergadering, voldoende te hebben geïnformeerd over de verdere ontwikkelingen in de algemene uitkering.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

P.J.M. Liebregts
secretaris

F.T.J.M. Backhuijs
burgemeester